

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Ceasornicul astronomic din Praga este unul dintre cele mai populare repere ale orașului. A fost instalat în urmă cu mai mult de șase sute de ani și este o uimitoare operă de artă cu ornamente deosebite, dar și o minune a ingineriei.

Acest ceasornic, cunoscut și sub numele „ceasul Orloj”, indică ora, data și alte informații astronomice și zodiacale.

Mecanismul său este alcătuit din mai multe părți distincte.

Prima parte cuprinde cadranul astronomic impresionant. Acesta reprezintă poziția soarelui și a lunii pe cer alături de alte detalii astronomice. Pe inelul exterior se află o serie de imagini reprezentative pentru Cehia. În centru se observă un set de cifre romane care indică cele douăzeci și patru de ore.

Cadranul* calendaristic care se află dedesubtul ceasului arată ziua din săptămână, zilele de sărbătoare și semnele zodiacale.

Ceasul din Praga a fost instalat în anul 1410. Astfel, acesta este ceasul astronomic pe locul al treilea în lume ca vechime și cel mai vechi ceas astronomic aflat încă în funcțiune. Cadranul calendaristic inferior a fost adăugat în jurul anului 1490. Cam în aceeași perioadă a fost adăugată prima serie de statui care a fost completată apoi cu o altă serie de statui în timpul unei reparații majore între 1787 și 1791. Cocoșul de aur din turnul cu ceas a fost adăugat în anul 1865.

În timpul unei lucrări de întreținere din 2018, un mecanism electric al ceasului adăugat în 1948 a fost înlocuit cu un mecanism original din anii 1860. Tot în 2018, a fost descoperit un mesaj secret ascuns în interiorul uneia dintre statuile ceasului, care aparține unuia dintre sculptorii care au restaurat turnul cu ceas.

după *Povestea ceasului astronomic din Praga, vechi de mai mult de 600 de ani*, www.omofon.com

*cadran – suprafața ceasului în formă de cerc

Textul 2

Imediat cum a ieșit pe ușa blocului, Pit s-a simțit într-o altă lume. Era o lume nouă care nu mai semăna deloc cu cea unde trăise liniștit până ce se trezise din somn, dar nici cu ceea ce tocmai văzuse prin fereastră. Dispăruse brusc chiar și ceața aia trandafirie, deși lăsase în urma ei un parfum straniu de fructe proaspete [...].

Un vârtej de frunze moarte îi încurcă pașii ca în zilele cu zăpadă proaspătă, atunci când ningeă câte o noapte întregă și când se închideau școlile din pricina asta.

Deja neliniștit, Pit întorcea pe toate fețele gândul că totuși era în plină vară, nereușind să priceapă cum putea exista în iulie un asemenea strat gros de frunze veștejite. În ciuda acestor temeri își târî pașii mai departe, dar numai până când frunzele alea se transformară brusc într-un fel de gel ce-i împotmoli complet mersul.

Cu toate astea, mintea sa întrezărise ceva în amestecul de ciudățenii ce-l înconjuraseră în această duminică de neuitat. Și tocmai pentru că era ultima zi a săptămânii, Pit nădăjduia că odată cu apusul soarelui se vor termina toate acele aiureli care-i tulburaseră viața. Îndrăzne să creadă că urmează firesc ziua de luni, atunci când și părinții lui, dar și toți oamenii aceia din jur, pe care acum nu-i mai zărea, ar fi trebuit să ajungă la locurile de muncă. Se încuraja că totul nu e decât un vis urât din care urma să se trezească. Nu-și putea închipui că toate activitățile umane puteau cu-adevărat să se blocheze, așa după cum mai glumeau pe la școală, imaginându-și acea zi nefericită când internetul ar fi căzut. Ei bine, acum chiar asta se întâmplase! Nu mai era deloc curent electric, și nimic din felul cum arătase lumea până atunci nu mai putea fi recunoscut. În plus, Pit se găsea absolut singur în fața acestui calvar neașteptat. Orice ființă care i-ar fi fost aproape în această experiență extremă l-ar fi ajutat să simtă mai multă încredere. L-ar fi îndemnat să ia hotărârile potrivite. Și ființa aia n-ar fi trebuit să fie musai un om. Credea cu sinceritate că s-ar fi apropiat repede de orice fel de vietate cu care s-ar fi putut înțelege și pe care-ar fi reușit s-o mângâie, vorbindu-i și descărcându-și sufletul. Dar unde s-o găsească? Retrăi brusc clipa apropiată, atunci când văzuse acea făptură eliberată din oul incandescent*. Părușe a fi o fetiță care semăna bine cu colega lui de clasă. Trebuia s-o caute cumva, indiferent cât i-ar fi luat treaba asta.

Pit rememorase secvențele trăite în timpul acelor vacanțe din trecut. Acel detaliu nesemnificativ îl făcu să înțeleagă brusc ceea ce i se petrecuse: se afla în viitor! Își aduse foarte bine aminte cum setase calendarul calculatorului pentru anul 3000, doar amuzat să afle când și-ar fi aniversat peste un mileniu ziua de naștere. Din păcate, uitase să corecteze eroarea atunci când se trezise, iar de-aici i se trăgeau toate! Era sigur de asta. Domnul Copârnic le spusese de-atâtea ori la Clubul de Astronomie că timpul e un lucru cu care nu e prea bine să te joci.

după Călin Torsan, *Vrăjitorul dințos*

*incandescent – care luminează datorită temperaturii ridicate

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 1, cuvântul subliniat. **2 puncte**

DISTINCT, -Ă, distincți, -te, adj. 1. Care se deosebește prin anumite trăsături proprii de alte lucruri de același fel sau asemănătoare; deosebit, diferit. 2. (Adesea adverbial) Clar, evident, lămurit, deslușit. – Din fr. distinct, lat. distinctus.

***, *Dicționarul explicativ al limbii române*

---

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Cocoșul de aur a fost adăugat Turnului cu ceas în anul

- a) 1490.
- b) 1791.
- c) 1860.
- d) 1865.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

- În centrul cadranului astronomic se află
- imagini reprezentative pentru Cehia.
  - o serie de statui cu animale sălbatice.
  - semne zodiacale impresionante.
  - un set de cifre romane care indică ora.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Pit speră că totul va reveni la normal odată ce

- apune soarele.
- cade prima ninsoare.
- se ridică ceața.
- vine toamna.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Ceasornicul din Praga indică și zilele de sărbătoare.		
Toate statuile ceasului au fost adăugate în anul 1787.		
Ceasul din Praga este cel mai vechi ceas astronomic din lume.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Pit observă stratul gros de frunze uscate în plină vară.		
Într-o zi de duminică, Pit constată că a căzut internetul.		
Băiatul este încântat deoarece se întâlnește cu o colegă de clasă.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care Pit crede că a călătorit în viitor, valorificând textul 2. **6 puncte**

---

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului narativ literar, valorificând textul 2. **6 puncte**

---

8. Precizează o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte.

6 puncte

---

9. Dacă ai putea călători în timp, ai alege călătoria în trecut sau în viitor? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Numărul literelor este diferit de numărul sunetelor în cuvântul:
- a) „Cehiei”.
  - b) „exterior”.
  - c) „ingineriei”.
  - d) „sinceritate”.

Răspunsul corect:

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Băiatul vrea ..... cauza schimbărilor din viața sa:
- a) să afle.
  - b) să aflăm.
  - c) să afle.
  - d) să afli.

Răspunsul corect:

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Statuetele sunt interesante și ..... turiști le plac în mod deosebit.
- a) niște;
  - b) unii;
  - c) unor;
  - d) unora.

Răspunsul corect:

2 puncte

4. Transcrie, din secvența următoare, un adverb și substantivul în cazul nominativ: „Dispăruse brusc chiar și ceața aia trandafirie, deși lăsase în urma ei un parfum straniu de fructe proaspete”.

4 puncte

- *adverb*:

- *substantivul în cazul nominativ*:

5. Rescrie secvența „mecanismul său este alcătuit”, folosind forma de plural a verbului.

4 puncte

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul: „Credea cu sinceritate că s-ar fi apropiat repede de orice fel de vietate cu care s-ar fi putut înțelege și pe care ar fi reușit s-o mângâie, vorbindu-i și descărcându-și sufletul”.

4 puncte

Cuvântul	Funcția sintactică
1. repede	
2. ar fi reușit	
3. -i	
4. sufletul	

7. Completează enunțurile următoare, extrase din jurnalul unui călător, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Zilele _____ (acest) călătoresc la Praga. Îmi plac frumusețile _____ (oraș, numărul singular, cazul genitiv) despre care am citit foarte mult. De asemenea, _____ (a vrea, modul condițional-optativ, timpul prezent) să vizitez numeroase obiective turistice.

8. Care crezi că ar putea fi mesajul secret ascuns de sculptor în ceasul de la Praga? Formulează acest mesaj secret, în unu – două enunțuri, utilizând un *pronume personal* și un *verb la modul indicativ, timpul viitor*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: din literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

---

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care crezi că a trecut Pit alături de o ființă/un personaj cu care se întâlnește în viitor. **14 puncte**

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unui dialog de trei-cinci replici;
- valorificarea a două informații din textul 2, altele decât cele din cerință.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte (unitatea compoziției; coerența textului; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului; respectarea normelor de exprimare corectă, de punctuație și a ortografiei).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing.

A large rectangular area with a dashed border, containing 30 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the page.